

Trvale udržitelný rozvoj

Jitka Johnová

Zuzana Šalplachtová

Vladimíra Rapčanová

Definice TUR

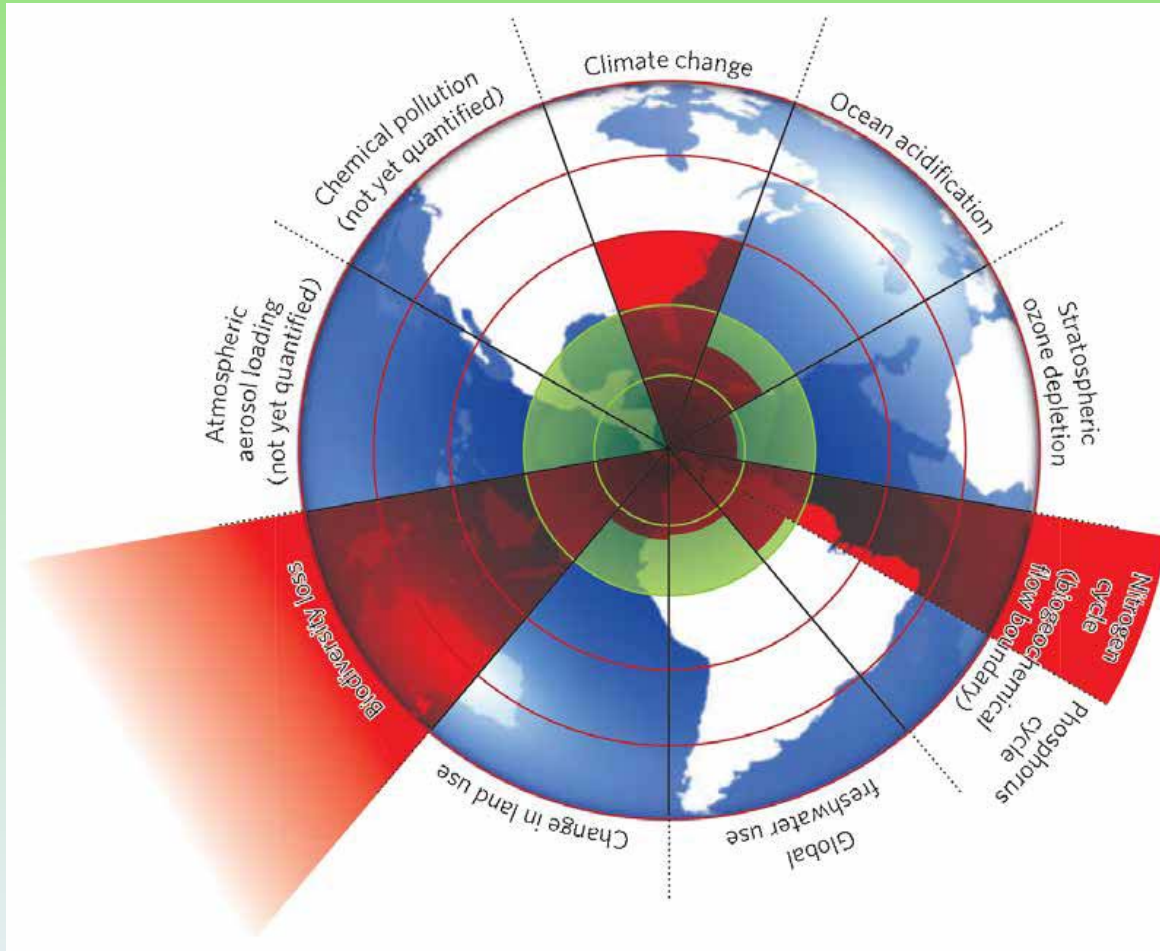
- **Trvale udržitelný rozvoj je komplexní soubor strategií, které umožňují pomocí ekonomických nástrojů uspokojit sociální potřeby lidí, materiální i duchovní, při respektování environmentálních limitů.**

Ivan Rynda

Proč nás TUR zajímá?

- Člověk svojí činností způsobuje velké změny, které mohou destabilizovat ekosystémy
- to může způsobit nevratné změny

Negativní změny?

Negativní změny

- Klimatická změna – nárůst CO₂ → oteplování
- Ztráta biodiverzity
- Ovlivnění biogeochemických toků P a N
- Úbytek stratosférického ozonu
- Okyselování oceánů
- Globální spotřeba vody
- Změna využívání krajiny
- Chemické znečištění
- Emise atmosférických aerosolů

Historie

- TUR před 1987
 - Velký zákon Irokézů
 - „Ve všech svých úvahách musíme brát ohled na následky našich rozhodnutí na následujících sedm generací.“
- 1972 – Stockholm
 - Konference OSN o životním prostředí člověka → první reakce, řešení legislativy

Historie

- 1983 – World Commission on Environment and Development (WCED)
 - hledání cíle TUR bylo vedeno norskou premiérkou Gro Harlem Brundtlandovou („Brundtland commission“)
- 1987 – Brundtland commission
 - Výsledkem je publikace **Our common future** – definice koncepce TUR:

„Trvale udržitelný rozvoj je takový rozvoj, který lidstvu zajišťuje své současné potřeby, aniž tím omezí možnosti příštích generací uspokojovat jejich budoucí potřeby“

Historie

- 1992 – Rio de Janeiro → uznání vládou – environmentální důsledky
 - Přijato 5 dokumentů
 - Deklarace z Ria
 - Agenda 21
 - Konvence o biodiverzitě
 - Rámcová úmluva o klimatických změnách
 - Lesnické principy
- Poté se konalo několik dalších konferencí

Deklarace z Ria

- Přijata na konferenci v Riu de Janeiro 1992
- Základní dokument definující udržitelný rozvoj, který formuluje 27 zásad udržitelného rozvoje

Agenda 21

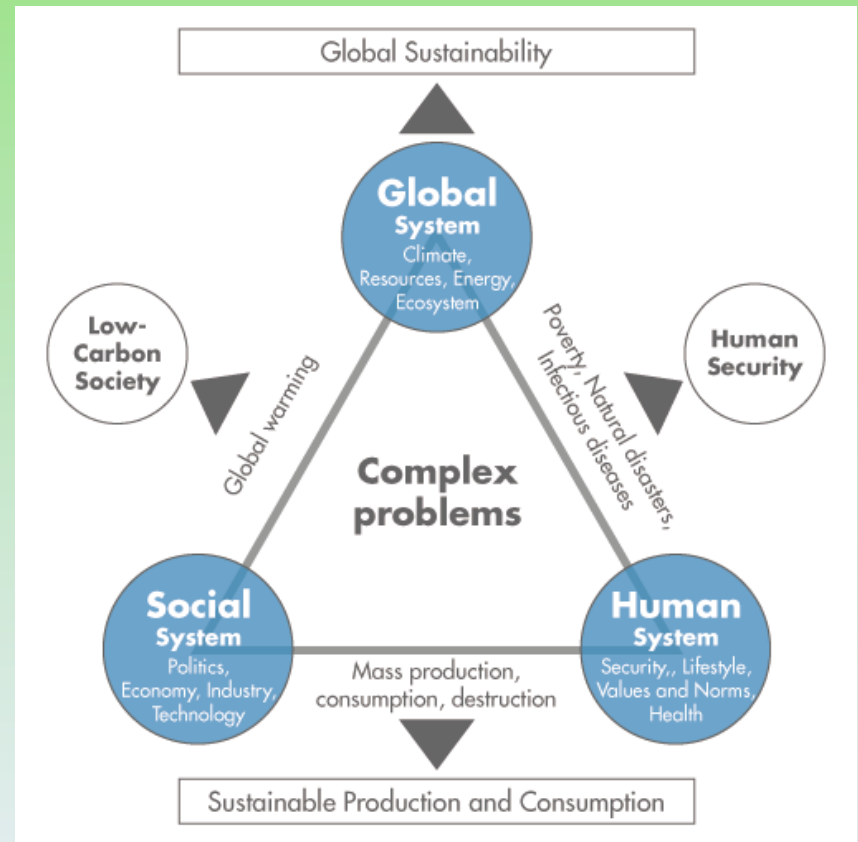
- Obsahuje konkrétní řešení a určuje základní skupiny, kterých se to týká:
 - Woman
 - Children and Youth
 - Indigenous Peoples
 - Non-governmental organizations
 - Local Authorities
 - Workers and Trade Unions
 - Business and Industry
 - Scientific and technological Community
 - Farmers

Principy udržitelného rozvoje

- Vycházejí z Deklarace z Ria a Agendy 21
 1. Princip rovnováhy tří pilířů udržitelného rozvoje
 2. Princip soudružnosti a integrace politik a řízení
 3. Princip předběžné opatrnosti
 4. Princip generační a mezigenerační odpovědnosti
 5. Princip rovných příležitostí
 6. Princip partnerství
 7. Princip mezinárodní odpovědnosti
 8. Princip rozmanitosti

Tři pilíře TUR

- Rozvojová strategie společnosti a ekonomiky, která nesmí být na úkor kvality přírodního bohatství
- TUR – žít a rozvíjet lidskou společnost v rámci ekologické kapacity Země

Indikátory TUR

- Indikátory jednoduše a srozumitelně prezentují i laické veřejnosti složité komplexní jevy bez užití statistických metod či popisů vzájemných souvislostí
- 5 prioritních os
 - společnost, člověk a zdraví
 - Ekonomika a inovace
 - Rozvoj území
 - Krajina, ekosystémy a biodiverzita
 - Stabilní a bezpečná společnost

Proč TUR

- Většina stávající produkce/produktů je energeticky a materiálově náročná
- S řadou výrob je spojena produkce nezamýšlených hrozeb (např. chemicko-technologická a energetická výroba):
 - Vlastní technologický proces – emise, odpady...
 - Produkty – ekotoxicita (polybromované zpomalovače hoření)
 - Havárie – např. Černobyl (1986)

Pravidlo 4R

- Snaha dosáhnout snížení energetické/materiálové náročnosti
- REDUCE – REUSE – RECOVER – RECYCLE
 - Snížení spotřeby energie
 - Snížení spotřeby vody
 - Snížení spotřeby surovin
 - Snížení dopravní zátěže
 - Zpětné využití surovin bez změny stavu
 - recyklace

Závěr

- PRO
 - potřebujeme TUR, abychom uchránili přírodu pro další generace
- PROTI
 - ekonomické poměry – chudoba
 - velké nároky na rozvojové země
 - mentalita lidí
 - lze definovat případné potřeby budoucích generací?
 - známe všechny faktory budoucího rozvoje?